

Stanowisko
150. sesji Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk

**Deklaracja Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk o gotowości
merytorycznego wsparcia przeprowadzenia reform w państwie**

Wyzwania, przed którymi stoi polskie społeczeństwo, wskazują na konieczność przeprowadzenia ważnych reform w państwie. Gwarancją sukcesu tych reform będzie rzetelna, merytoryczna i wszechstronna analiza aktualnych problemów z wykorzystaniem kluczowego kapitału społecznego, jakim jest nauka w Polsce.

Polska Akademia Nauk jest instytucją skupiającą ludzi nauki demokratycznie wybranych przez środowiska akademickie w uznaniu wybitnych dokonań na rzecz nauki i rozwoju cywilizacyjnego. W strukturach PAN są także komitety naukowe, narodowe i problemowe, które zrzeszają przedstawicieli uczelni i instytutów naukowych PAN i obejmują swoimi kompetencjami wszystkie dziedziny od nauk humanistycznych i społecznych poprzez nauki o życiu i medyczne, nauki ścisłe i nauki o Ziemi oraz nauki inżynierijno-techniczne, odgrywając istotną rolę w kształtowaniu i realizacji polityki naukowej państwa. Komitety naukowe pochodzą z wyborów powszechnych w całym środowisku naukowym i wchodząc do struktury PAN, decydują o jej unikatowej demokratycznej reprezentatywności. Na zlecenie urzędów centralnych lub z inicjatywy własnej, eksperci skupieni w Komitetach PAN od lat podejmują się działań wspomagających strukturę decyzyjne państwa, dostarczając rzetelnej wiedzy. Inicjatywy te są podejmowane przez Polską Akademię Nauk także wspólnie z innymi akademiami europejskimi zrzeszonymi w takich strukturach jak np. All European Academies (ALLEA) i European Academies' Science Advisory Council (EASAC).

Polska Akademia Nauk dysponuje wiedzą ekspercką i wszystkimi narzędziami niezbędnymi do udzielenia merytorycznego wsparcia przy podejmowaniu decyzji w kluczowych dla państwa sprawach i deklaruje pełną gotowość do podjęcia takich prac. Ich realizacja należy do zadań ustawowo przypisanych Polskiej Akademii Nauk, co wprost wynika z art. 2, pkt 6 ustawy o PAN z 30.04.2010 r. (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 1796).

Wyzwania i zagrożenia, z którymi przychodzi nam się mierzyć począwszy od zmian klimatu, kryzysów demograficznego i migracyjnego, ograniczeń w dostępie do strategicznych surowców poprzez szereg zagadnień związanych ze zdrowiem, gospodarką przestrzenną, energetyką aż do edukacji, nauki i kultury - są wzajemnie powiązane i wymagają analiz interdyscyplinarnych angażujących specjalistów z różnych dziedzin. Dobrym przykładem z ostatnich lat, wskazującym jednoznacznie na wagę tak rozumianej roli eksperckiej jest działalność powołanego w PAN interdyscyplinarnego Zespołu ds. COVID-19.

Mamy nadzieję, że ważne dla społeczeństwa i państwa decyzje będą zapadały przy wykorzystaniu ustaleń naukowych. Polska Akademia Nauk wyraża pełną gotowość do merytorycznego wsparcia przeprowadzenia reform w państwie.

Prezes
Polskiej Akademii Nauk

Marek Konarzewski